
Novosti iz knjižnice UI

Source: *Urbani Izziv*, No. 23/25, MESTO - BIVANJE IN STANOVANJE (november 1993), pp. 109-113

Published by: Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/44164428>

Accessed: 21-02-2025 19:23 UTC

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

JSTOR

Urbanistični inštitut Republike Slovenije is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Urbani Izziv*

Vesna Kolar-Planinšič:
Vrednotenje krajine kot
osnova za planiranje
varstvenih območij - Prikaz
metode na primeru
Triglavskega narodnega
parka (magistrska naloga)

FAGG, Katedra za prostorsko planiranje

Mentor:

prof. dr. **Milan Naprudnik**, zagovor
 20. 5. 1993

Naloga temelji na osnovi primerjalne analize načinov krajinskega vrednotenja s primerjavo kriterijev, metodologije, tehnik in vključenosti v plannerski proces s prerezom nacionalne, regionalne in lokalne ravni za potrebe varstva na osnovi izkušenj na Danskem, v Veliki Britaniji in v ZDA. Ocenjena je uporabnost naštetih načinov krajinskega vrednotenja za Slovenijo.

Iz primerjalne študije je razvidno, da prav krajinsko vrednotenje, če je vključeno v sistem planiranja, odločilno prispeva k najprimernejši razporeditvi dejavnosti. Naloga tudi dokazuje, da predstavlja krajinsko

vrednotenje na nacionalni ravni osnovo za odkrivanje in odpravljanje prostorskih konfliktov in hkrati služi kot osnova za opredeljevanje varovanih območij tako na republiški kot na regionalni ravni.

Metoda opredeljevanja krajinskih območij podobnih značilnosti predstavlja del postopka krajinskega vrednotenja in se pojavlja v dveh vlogah: 1. kot pomožna metoda za lažje krajinsko vrednotenje in temelji na opredeljevanju homogenih krajinskih enot-con, 2. kot del vrednostnega opredeljevanja krajinskih območij.

Jedro naloge predstavlja krajinsko ekološko vrednotenje odprte krajine na primeru Triglavskega narodnega parka. Na osnovi lege, rabe prostora in demografskih podatkov je bila narejena analiza stanja oz. definirana problematika območja. Inventarizacija je zajemala naslednje analize: relief, pedologijo, geološko karto, vegetacijski pokrov in živalstvo. Rezultat naloge je bila opredelitev homogenih krajinskih enot s tabelo teh enot-con.

Na osnovi predlog in tujih izkušenj so bili izdelani kriteriji za vrednotenje krajine: naravovarstveni, eko-

loški, kulturno-zgodovinski, estetski, asociativni, kriteriji reprezentativnosti, znanstveni in rekreacijski potenciali krajine.

Na primeru TNP je bila tudi predlagana izdelava variantnih koncepcij in scenarijev razvoja, predlagan je bil plan varovanega območja in študija enotnega upravljanja območja. Prikaz metode na primeru TNP dokazuje, da je vrednotenje krajine osnova za strategijo, planske modele in vrednotenje možnih posegov v prostor.

Iz naloge izhaja, da je metoda krajinskega vrednotenja z namenom varovanja primerna tudi v slovenskem prostoru.

Naloga nedvomno pomeni prispevek k metodologiji opredeljevanja naravovarstvenih območij, posebej še, ker je bila izdelana na primeru Triglavskega narodnega parka. Žal pa v pričujoči nalogi pogrešamo izkušnje iz drugih držav alpskega sveta.

Magistrska naloga obsega 235 strani, 26 grafičnih prilog, 25 tabel in shem, 74 slik in 119 virov oz. bibliografskih referenc.

Dr. Branka Berce Bratko, dipl. etnolog

Novosti iz knjižnice UI

The **ASSESSMENT** of land value / edited by Daniel M. Holland ; contributors Kenneth Back, Donald R. Beach, David Black, John M. Copes, Paul B. Downing, Mason Gaffney, Ted Gwartney, C. Lowell Harriss, Ursula K. Hicks, Arthur D. Lynn, William S. Vickrey. - Madison ; Milwaukee : The University of Wisconsin Press, 1970. - XIII, 292 str. : ilustr. ; 25 cm. - (TRED Publications / Committee on Taxation, Resources and Economic Development ; 5)
 ISBN 299-05620-1

BIBLIOGRAFIJA Urbanističnega inštituta Republike Slovenije : 1992 / glavna urednica Ksenija Kovačec Naglič ; strokovna sodelavka Nevenka Ledinek ; tehnični urednik in oblikovalec Ivan Stanič. - Ljubljana : Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 1993. - 60 str. ; 30 cm. - (Bibliografija Urbanističnega inštituta Republike Slovenije, ISSN 1318-1734 ; 1992)
 <Sign. BI/61>

BISHOP, Kevin

Planning for social housing : a report for the National Housing Forum / Kevin Bishop, Alan Hooper. - London : Association of District Councils, 1991. - 44 str. : ilustr. ; 30 cm
 ISBN 1-873822-00-6

BOELHOUWER, Peter

Housing systems in Europe: part I : a comparative study of housing policy / Peter Boelhouwer, Harry van der Heijden. - Delft : Delft University Press, 1992. - 314 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Housing and urban policy studies ; 1)
 ISBN 90-6275-769-3

BOUDON, Raymond

Theories of social change : a critical appraisal / Raymond Boudon ; translated by J. C. Whitehouse. - Cambridge : Polity Press, 1991. - VI, 253 str. ; 23 cm
 ISBN 0-7456-0950-3

CLAPHAM, David

Housing and social policy / David Clapham, Peter Kemp, Susan J. Smith. - Houndmills <etc.> : Macmillan, 1990. - XVIII, 274 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Studies in Social Policy)
 ISBN 0-333-43551-6

COLEMAN, Alice

Utopia on trial : vision and reality in planned housing / Alice Coleman ; with the design disadvantage team of the Land Use Research Unit King's College London Sarah Brown, Lise Cottle, Pauline Marshall, Celia Redknap, Rachel Sex. - 2nd ed. - London : Hilary Shipman, 1990. - IX, 218 str. : ilustr. ; 22 cm
ISBN 0-948096-25-X

COMMISSION Internationale pour la Protection des Regions Alpines (Vaduz)

Neue Alpentransversalen - Erloesung oder neue Belastung fuer den Alpenraum? : Kongressakten der Jahresfachtagung der CIPRA vom 29. September bis 1. Oktober 1988 Triesenberg / Fuerstentum Liechtenstein mit Deklaration, Referaten, Reden und Berichten sowie Presseartikel und Teilnehmerliste = Nouvelles transversales des Alpes - Soulagement ou charge supplementaire pour la region alpine? : Annale de L'Assemblee annuelle de la CIPRA du 29. septembre <i.e. Septembre> au 1er Octobre 1988 a Triesenberg / Principaute du Lichenstein avec declaration, exposes, communications, rapports, articles de presse et liste des participants. - Schaan : CIPRA, 1989. - 222 str. : ilustr. ; 23 cm. - (CIPRA Schriften ; 1989/6)
ISBN 3-906521-07-9

COST effective management of reclaimed derelict sites / <Keith Jones...et al. ; published by> Department of the Environment. - 2nd impression. - London : HMSO, 1990. - VI, 90 str. : ilustr. ; 30 cm
ISBN 0-11-752258-9

DEVELOPMENT plans and regional planning guidance / <published by> Department of the Environment. - 2nd impression. - London : HMSO, 1992. - <62> str. : ilustr. ; 30 cm. - (Planning policy guidance ; 12)
ISBN 0-11-752586-3

DIRECTORY of bodies concerned with urban and regional research / <published by> Economic Commission for Europe. - New York : United Nations, 1990. - VI, 444 str. ; 30 cm. - (United Nations publication. ECE/HBP ; 50)

DREWETT, R.

The future of European cities : the role of science and technology : part I: synthesis / R. Drewett, R. Knight, U. Schubert. - <Brussels> : Commission of the European Communities, Directorate-General Science, Research and Development, 1992. - IV, 162 str. : ilustr. ; 30 cm. - (FAST Occasional Paper ; 306. Prospective Dossier No 4)

DROBNE, Samo

Register zgradb v funkciji statistike okolja s poudarkom na spremljanju internalizacije eksternih stroškov : magistrska naloga / Samo Drobne. - Ljubljana : FAGG, Oddelek za gradbeništvo in geodezijo, 1993. - V, 125 str. : ilustr. ; 30 cm

ENDOGENOUS development and Southern Europe / edited by Gioacchino Garofoli. - Aldershot <etc.> : Ave-

bury, 1992. - X, 240 str. : ilustr. ; 23 cm
ISBN 1-85628-131-0

EUROPEAN conference and exhibition on Geographical Information Systems (4 ; 1993 ; Genova)

EGIS '93 : conference proceedings : volume I / fourth e ; editors Janjaap Harts, Henk F. L. Ottens, Henk. J. Scholten. - Utrecht ; Amsterdam : EGIS Foundation, 1993. - XXII, 841 str. : ilustr. ; 24 cm
ISBN 90-73414-11-3

EUROPEAN conference and exhibition on Geographical Information Systems (4 ; 1993 ; Genova)

EGIS '93 : conference proceedings : volume II / fourth e ; editors Janjaap Harts, Henk F. L. Ottens, Henk. J. Scholten. - Utrecht ; Amsterdam : EGIS Foundation, 1993. - XXII, str. 843- 1709 : ilustr. ; 24 cm
ISBN 90-73414-122-1

EUROPEAN databanks : a guide to official statistics / <published by Statistical Office of the European Communities>. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1992. - 91 str. ; 25 cm. - (Eurostat ; 1992)
ISBN 92-826-4502-9

EUROPEAN statistics : a guide to official sources / <published by Statistical Office of the European Communities>. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1991. - 44 str. ; 25 cm. - (Eurostat ; 1991)
ISBN 92-826-3122-2

FISCHEL, William A.

Do growth controls matter? : a review of empirical evidence on the effectiveness and efficiency of local government land use regulation / William A. Fischel. - Cambridge, Mass. : Lincoln Institute of Land Policy, 1990. - IV, 68 str. : ilustr. ; 28 cm
ISBN 1-55844-087-9

GANTAR, Pavel

Sociološka kritika teorij planiranja / Pavel Gantar. - Ljubljana : Fakulteta za družbene vede, 1993. - 297 str. : ilustr. ; 21 cm. - (Znanstvena knjižnica ; 4)

GARSON, G. David

Analytic mapping and geographic databases / G. David Garson, Robert S. Biggs. - Newburn Park ; London ; New Delhi : Sage Publications, 1992. - VI, 90 str. : ilustr. ; 22 cm. - (Quantitative applications in the social sciences ; v. 87)
ISBN 0-8039-4752-6

GOVERNMENT and housing : developments in seven countries / edited by Willem van Vliet—, Jan van Weesep. - 1st printing. - Newbury Park <etc.> : Sage Publications, 1990. - 293 str. : ilustr. ; 22 cm. - (Urban affairs annual review ; vol. 36)
ISBN 0-8039-3666-4
ISBN 0-8039-3667-2(pbk.)

GUSTAFSSON, Hans

Building materials identified as major sources for indoor air pollutants : a critical review of case studies / Hans Gustafsson. - Stockholm : Swedish Council for Building Research, 1992. - 72 str. : ilustr. ; 25 cm. - (Document / Swedish Council for Building Research ; D10:1992)
ISBN 91-540-5471-0

HABERMAS, Juergen

The structural transformation of the public sphere : an inquiry into a category of bourgeois society / Juergen Habermas ; translated by Thomas Burger with the assistance of Frederick Lawrence. - 1st MIT Press paperback ed. - Cambridge, Mass. : The MIT Press, 1991. - XIX, 301 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Studies in contemporary German social thought)
ISBN 0-262-58108-6

HAWK, David

Forming a new industry - international building production / David Hawk. - Stockholm : Swedish Council for Building Research, 1992. - 94 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Document / Swedish Council for Building Research ; D11:1992)
ISBN 91-540-5479-6

HOUSING : symbol, structure, site / editor Lisa Taylor. - New York : Rizzoli, 1982. - 176 str. : ilustr. ; 22 x 28 cm
ISBN 0-8478-1016-X

HOUSING markets and housing institutions : an international comparison / edited by Bjoern Harsman, John M. Quigley. - Boston ; Dordrecht ; London : Kluwer Academic Publishers, 1991. - VII, 338 str. : ilustr. ; 24 cm
ISBN 0-7923-9084-9

HOUSING strategies in Europe, 1880-1930 / edited by Colin G. Pooley. - Leicester ; London ; New York : Leicester University Press, 1992. - XVIII, 361 str. : ilustr. ; 24 cm
ISBN 0-7185-1415-7

INTERNATIONAL Energy Agency. Workshop (1991 ; Orlando)

Final report on IEA workshop on air quality, desiccant and evaporative cooling systems, Orlando, January 14-16 1991 / editor Johnny V. Andersson. - Stockholm : Swedish Council for Building Research, 1992. - 124 str. : ilustr. ; 25 cm. - (Document / Swedish Council for Building Research ; D13:1992)
ISBN 91-540-5489-3

INTERNATIONAL handbook on land use planning / edited by Nicholas N. Patricios. - New York <etc.> : Greenwood Press, 1986. - XX, 679 str. : ilustr. ; 25 cm
ISBN 0-313-23950-9

LENNOX, Ruth

Housing Association tenants : a survey of current and recent tenants / Ruth Lennox, Jill Carter, Lynne Henderson. - London : HMSO, 1991. - III, 82 str., <52> str. pril. ; 30 cm
ISBN 0-11-752530-8

LUNDQVIST, Lennart J.

Dislodging the welfare state? : housing and privatization in four European nations / Lennart J. Lundqvist. - Delft : Delft University Press, 1992. - 144 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Housing and urban policy studies ; 3)
ISBN 90-6275-771-5

The **MEANING** and use of housing : international perspectives, approaches and their applications / edited by Ernesto G. Arias. - Aldershot <etc.> : Avebury, 1993. - XXVII, 582 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Ethnoscapes. Current Challenges in the Environmental Social Sciences ; vol. 7)
ISBN 1-85628-159-0

NATIONAL Research Council. Committee on Restorator of Aquatic Ecosystems-Science, Technology, and Public Policy

Restoration of aquatic ecosystems : science, technology, and public policy / Committee on Restorator of Aquatic Ecosystems- Science, Technology, and Public Policy, Water Science and Technology Board, Commission on Geosciences, Environment, and Resources. - Washington : National Academy Press, 1992. - XXI, 552 str. : ilustr. ; 24 cm
ISBN 0-309-04534-7

NEUE Wege in Geschosswohnungsbau : mit 218 Abbildungen / Schmitz...<et al.>. - Koeln : Rudolf Mueller, 1992. - 154 str. : ilustr. ; 30 cm
ISBN 3-481-00191-6

NEW households, new housing / edited by Karen A. Franck, Sherry Ahrentzen. - New York : Van Nostrand Reinhold, 1991. - XV, 343 str. : ilustr. ; 28 cm
ISBN 0-442-00684-5

NEW location factors for mobile investment in Europe : final report / <prepared by> Netherlands Economic Institute in cooperation with Ernst & Young ; <published by> Commission of the European Communities, Directorate-General for Regional Policies. - Brussels ; Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1993. - 161, VII str. : ilustr. ; 30 cm. - (Regional Development. Studies ; 6)
ISBN 92-826-4912-1

PAPA, Oscar

Housing systems in Europe: part II : a comparative study of housing finance / Oscar Papa. - Delft : Delft University Press, 1992. - 207 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Housing and urban policy studies ; 2)
ISBN 90-6275-770-7

Das **PHAENOMEN** der Stadt : Berichte aus Forschung und Lakre / Redaktion Klaus Brenner, Ulrike Harder, Boris Miklausch, Carsten Leonhardi, Matias Stumpfl. - 1. Aufl. - Stuttgart : Staedtebauliches Institut der Universitaet Stuttgart, 1992. - 387 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Arbeitsbericht / Staedtebauliches Institut der Universitaet Stuttgart ; 46)

PIERSON, Christopher

Beyond the welfare state? : the new political economy of welfare / Christopher Pierson. - Cambridge : Polity Press, 1992. - VII, 215 str. : ilustr. ; 23 cm
ISBN 0-7456-0466-8

PIRKOVIČ, Jelka

Osnovni pojmi in zasnova spomeniškega varstva v Sloveniji / Jelka Pirkovič. - Ljubljana : Zavod RS za varstvo naravne in kulturne dediščine, 1993. - <6>, 176 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Vestnik / Zavod RS za varstvo naravne in kulturne dediščine ; 1993, št. 11)
ISBN 961-6037-01-3

PLANINŠIČ Kolar, Vesna

Vrednotenje krajine kot osnova za planiranje varstvenih območij : prikaz metode na primeru Triglavskega narodnega parka / Vesna Kolar Planinšič. - Ljubljana : FAGG, Oddelek za gradbeništvo in geodezijo, 1993. - XIII, 235 f. : ilustr. ; 30 cm

PROGRAMME pour l'environnement dans la Méditerranée : la gestion d'un patrimoine collectif et d'une ressource commune / Banque mondiale, Banque européenne d'investissement. - 1er ed. - Washington : Banque mondiale ; Luxembourg : Banque européenne d'investissement, 1990. - IX, 105 str. : ilustr. ; 28 cm
ISBN 0-8213-1497-1

RASCHKO, Bettyann Boetticher

Housing interiors for the disabled and elderly / Bettyann Boetticher Raschko. - New York : Van Nostrand Reinhold, 1991. - XVII, 360 str. : ilustr. ; 22 x 27 cm
ISBN 0-442-00983-6

RAVBAR, Marjan.

Suburbanizacija v Sloveniji : odnosi, strukture in težnje v njenem razvoju : doktorska disertacija / Marjan Ravbar. - Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, 1992. - : ilustr. ; 30 cm + zemljevid

RAVET, Vincent

Les politiques regionales dans l'opinion publique / par Vincent Ravet ; <published by> Commission of the European Communities, Directorate-General for Regional Policies. - Brussels ; Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1992. - 86 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Regional Development Studies ; 3)
ISBN 92-826-4627-0

SIMPLIFIED planning zones : progress and procedures / <published by> Department of the Environment Planning Research Programme. - 1st published. - London : HMSO, 1991. - V, 77 str. : ilustr. ; 30 cm
ISBN 0-11-752361-5

SIRŠE, Janez

Strategija razvoja slovenskega turizma / <avtorji> Janez Sirše, Irena Stroj-Vrtačnik, Nataša Pobega. - Ljubljana : IER - Inštitut za ekonomska raziskovanja, 1992. - <8>, 96 str. : ilustr. ; 21 cm

SOCIO-economic situation and development of the regions in the neighbouring countries of the Community in Central and Eastern Europe : final report to the European Commission / edited by John Bachtler ; <published by> Commission of the European Communities, Directorate-General for Regional Policies. - Brussels ; Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1992. - XXXI, 145 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Regional Development Studies ; 2)
ISBN 92-826-4148-1

STREECK, Wolfgang

Social institutions and economic performance : studies of industrial relations in advanced capitalist economies / Wolfgang Streeck. - London ; Newburn Park ; New Delhi : Sage Publications, 1992. - XIV, 248 str. : ilustr. ; 22 cm
ISBN 0-8039-8775-7

The **SWEDISH** art of building / editor Joeran Lindvall ; photographer Max Plunger. - Stockholm : The Swedish Institute ; Swedish Museum of Architecture, 1992. - 255 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Document / Swedish Council for Building Research ; D9:1992)
ISBN 91-520-0287-X

ŠČANČAR Rosana

Pospeševanje celovitega razvoja demografsko ogroženih območij : magistrska naloga / Rosana Ščančar. - Ljubljana : Fakulteta za družbene vede, 1993. - VII, 109 str. : ilustr. ; 30 cm
<Sign. 711.3/6>

TOWN planning responses to city change / edited by Vincent Nadin, Joe Doak. - Aldershot <etc.> : Avebury, 1991. - XIV, 238 str. : ilustr. ; 23 cm
ISBN 1-85628-161-2

The **URBAN** political arena : geographies of public administration / edited by <i.e. by> H. van der Wusten. - <Utrecht> : Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap ; Amsterdam : Instituut voor Sociale Geografie, Universiteit van Amsterdam, 1992. - III, 184 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Netherlands geographical studies, ISSN 0169-4839 ; 140)
ISBN 90-6809-150-6

URBAN problems and regional policy in the European Community / prepared by Paul Cheshire, Dennis Hay, Gianni Carbonaro, Nick Bevan. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1988. - <8>, 329 str. : ilustr. ; 30 cm
ISBN 92-825-7871-2

URBAN services in developing countries : public and private roles in urban development / edited by Dennis A. Rondinelli, G. Shabbir Cheema ; foreword by Hidehiko Sazanami. - Houndmills : Macmillan, 1988. - XI, 266 str. : ilustr. ; 23 cm
ISBN 0-333-42186-8

VARSTVO naravne in kulturne krajine v Triglavskem narodnem parku : analiza stanja 1981-1991 in cilji

bodoče ureditve / <gradivo so pripravili Janez Bizjak, Saša Dalla Valle, Miha Marenče, Breda Ogorelec ; izdelava kart Saša Dalla Valle, Ana Ilar>. - Bled : Triglavski narodni park, 1992. - 78 str., 7 graf. pril. : ilustr ; 30 cm. - (Strokovna knjižnica Triglavskega narodnega parka. Razprave in raziskave ; 1)

WHITBREAD, Michael

Tackling vacant land : an evaluation of policy instruments for tackling urban land vacancy / Michael Whitbread, Diana Mayne, David Wickens ; <published by> Department of the Environment. - 1st published. - Lon-

don : HMSO, 1991. - X, 85 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Inner Cities Research Programme)
ISBN 0-11-752434-4

WOOD, Christopher

Monitoring environmental assessment and planning : a report by the EIA Centre Department of Planning and Landscape University of Manchester for the Department of the Environment / Christopher Wood, Carys Jones. - 1st published. - London : HMSO, 1991. - XII, 51 str. : ilustr. ; 30 cm
ISBN 0-11-752436-0

Bogdan BOGDANOVIĆ

Nova Aleksandrija ili stari Vavilon

Za vreme boravka u Parizu govorilo se o Sarajevu sa zebnjom, sa ljubavlju, jedva pomalo i sa nadom. Najčešće se postavljalo pitanje: šta, na koji način i odakle otpočeti? Nedoumica je, zahvaljujući jednoj mojoj neopretnoj upadici označena kao "razmišljanje jednog rezervnog kapetana ili kako pretrčati prvih sto metara". Posle, ova je parafraza ostala kao šifra za scenario koji ću pokušati da izložim.

Prvo bi, vajkali smo se, valjalo nekom iznenadom i efikasnom akcijom međunarodnih snaga osloboditi opasani i namučeni grad. Zatim bi na red došla organizovanje jednog privremenog bosanskog grad-države, stavljenog odmah pod međunarodnu zaštitu. Dalja sudbina Sarajeva sama bi se od sebe nametnula. Najnužnija fizička restrukturalizacija grada, koji se iz stanja osuđenosti na smrt vraća u život, značila bi istovremeno i njegovo duhovno prikupljanje. Na jednom malom, ali ne i beznačajnom sektoru obolelog istočnoevropskog prostora, uspostavile bi se ponovo gradske norme kulturne, verske i nacionalne tolerancije ... Govorilo se, razgovaralo se i o nekom "plemenitom sinkretizmu".

Grad sa neosporno najdužom tradicijom zajedničkog života u ovom delu sveta, ima prava na izuzetnu ulogu. Njegove formule (umnogome, već ih znamo!) bile bi prihvatljive kao simbolična paradigma. Jer, ako budući mir ne bude gradski, ako ne bude pax urbana, biće varvarski, biće mir tla i krvi, svuda, pa i na asfaltu ...

Na pitanje na kakav se to sinkretizam mislilo, gotovo slučajno pao je odgovor: pa, recimo, na sinkretizam "aleksandrijskog tipa".

Poređenje sa Aleksandrijom nametnulo se, možda, i zbog spaljene sarajevske biblioteke. Ili je, možda, naziv helenističkog grada, budući sam po sebi neodoljiva metafora, otvorio mogućnost da se sažeto označi mnogo šta što bi inače zahtevalo duga i zaobilazna objašnjenja. Ovako ili onako, u našim daljim razgovorima o budućnosti - o slobodnom Sarajevu se govorilo kao o nekoj istočnoevropskoj, pa i evropskoj Novoj Aleksandriji.

Slika velelepnog grada je povremeno treperila pred nama. Biću precizniji: mislili smo na duhovnu velelepnot. Svetlucali su obrisi i vrhovi mnogih znanja i učenja, mnogih višeslojnih mudrosti. Sarajevo se u mašti sagovornika postepeno preobraćalo u nekakav idealan grad u nepreglednom moru prljavština ovog rata, u grad neobolelih, grad nezahvaćen sidom nacionalizma. Zamisljali smo ga kao grad-pribežište mnogih prognanih i odbeglih, uvređenih i zgađenih, onih što još uvek umeju pomalo i da misle, pa ih, valjda zato, staromodno nazivaju intelektualcima, ili slobodnim intelektualcima. U Novoj Aleksandriji našli bi možda oni svoje mesto pod suncem. Njihova bi reč, u slavu Reči koja se još nije odrekla božanskog prava na smisao, zacelo zvučala jerećički. Zar bi drukčije moglo biti?

Došao je bio zatim trenutak da naše domaćine poistiha i bez hvalisavosti, podsetima kako je država Bosna jednom u istoriji Evrope bila refugium haereticorum. Davala je, u više navrata, širokogrudno utočište verskim nekomformistima. Sa istoka ih je proterivao i sekao im jezike veliki župan Stefan Nemanja, a sa zapada su, nešto docnije, naročito iz Italije, pristizali izbegli patareni i katari. I jedni, i drugi, i treći zasnivali su svoja učenja na dalekim gnostičarskim uspomenu, pa je i to, valjda, bio razlog da se igrom asocijacija Sarajevo još jednom poveže sa Aleksandrijom.

No, da ne bismo zauvek ostali u hataru snova i da bismo snoviđenjima dodali malo i onog svakodnevnog "pečenja jarećeg"¹, učestano smo podsećali da Nova Aleksandrija svoju ulogu neće ispuniti bez velike, moćne, premoćne i istinoljubive televizije koja bi pokrila čitav prostor svih jugo-državica. Jer, pax urbana se neće ni u kom slučaju uspostaviti i održati bez korenite denacifikacije i detribalizacije, a ni jednog ni drugog nema bez reedukacije. I, eto, opet smo kot televizije. Ovaj prljavi rat, čak ako se diplomatskim i političkim sredstvima nekako i zataška i primiri, ostaće ipak u glavam ljudi i tinjaće tamo sve dok se opet ne razbukti.

Pominjanje televizije uvodilo je uvek u razgovore stvarnu stvarnost, pa i onu tobožnju stvarnost koju beogradska televizija svesrdno nudi. Sledstveno, otvarala su se mnogo dalja pitanja, sumorna, sumračna, mračna, zastrašujuća. Naše je prijatelje, na primer, zanimalo da li mi sami umemo, bar donekle, naslutiti otkuda toliki anti-gradski porivi utkani u osnovne motore ovog rata?